

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült az Országos Bírósági Hivatal (OBH) I. emelet 111. számú helyiségében megtartott, a Szolnoki Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állásra benyújtott pályázat elbírálása tárgyában, a 2018. október 29. napján (hétfő) 15:15 órai kezdettel tartott meghallgatásról.

Jelen vannak:

Dr. Handó Tünde

az OBH elnöke

dr. Pongrácz Zsolt

pályázó

Solárné Répási Andrea

jegyzőkönyvvezető

Dr. Handó Tünde köszönti a megjelentet. Megállapítja, hogy a Bírósági Közlöny 2018. évi 6. számában, az 528.E/2018. (VII.6.) OBHE határozattal a Szolnoki Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állásra kiírt pályázatra dr. Pongrácz Zsolt István nyújtott be pályaművet.

Tájékoztatja a pályázót, hogy a Bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény (a továbbiakban Bszi.) 132. § (1) bekezdése előírja az OBH elnöke számára a pályázó meghallgatását. A meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a Bszi. 77. § (4) bekezdésére figyelemmel a bíróságok központi honlapján közzé kell tenni.

Tájékoztatja továbbá a pályázót arról, hogy a pályázati rendszer átláthatóságának biztosítása érdekében – amennyiben ehhez a pályázó hozzájárul – a jegyzőkönyv mellett a pályázati anyagot is közzé kívánja tenni a központi honlapon azzal, hogy amennyiben a pályázó kéri, a pályázati anyag csak eredményes pályázat esetén kerül közzétételre.

dr. Pongrácz Zsolt

A pályázat nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

dr. Handó Tünde

Mi az, amit kiemelne, vagy ha még gondolja, kiegészítené a pályaművét?

dr. Pongrácz Zsolt

Három lényeges gondolategységgel egészítettem ki a korábbi pályaművemet. Egyrészt az igazgatási modellekkel kapcsolatos fejezetet írtam meg, másrészt a digitális bíróságról, harmadrészt pedig az oktatásról írtam.

Azt gondolom, hogy pillanatnyilag ez az a három fontos terület, ami a kollégiumvezetői munkát illetve a jogalkalmazás hétköznapijait is erősen befolyásolja.

Az oktatással kezdeném. Azt hiszem, hogy már minden kolléga természetesnek veszi, hogy az ítélkezési tevékenységet nem lehet rutinból folytatni, a képzésekre szükség van. Ezen a téren is szükséges azonban az a fajta kommunikáció, ami elsikkad az előadó és hallgató viszonyában.

Ezzel olyan területen szembesültem, mint az új Be-vel kapcsolatos munkacsoport. A problémákat felvető kollégákkal a munkacsoport egy-egy tagja folytatott megbeszélést, majd a szóbeli egyeztetést követően ennek írásos nyoma nem lévén, az információ kontrollálatlanná vált, illetve a többiek számára hozzáférhetetlenné. Ez az írásbeliség a problémák rögzítésének a fontosságát vetette fel. A résztvevőknek ezt is tanulni kell.

dr. Handó Tünde

Teljesen igaz. Vagy nem is azt hallja ki. Nem?

dr. Pongrácz Zsolt

Így van, ez a munkabizottság ma is működik, először maga próbál választ keresni a felvetődött kérdésekre, ha pedig azt nem tudja megválaszolni az ítélőtáblához fordul. Nem könnyű rávenni a kollégákat, hogy üljenek le, fogalmazzák meg írásban és küldjék el a jogértelmezési problémáikat. Ez a gondolat jelenik meg a pályázatomban is.

A digitális bíróság a másik fontos gondolategység. Ezzel kapcsolatban csak egy szakterületemhez tartozó jogintézményre gondolok a titkos szolgálati eszközökre. Az ezzel foglalkozó szakemberek szerint az 5G technológia az informatikában a

bizonyítékokat beszerző munka teljes átalakítását fogja eredményezni már két éven belül. Már az is nehézséget fog okozni, hogy megfelelően tudjunk kérdezni arra, hogy mit tudunk megállapítani, hiszen olyan iszonyatos mennyiségű információ fog keletkezni mindez új típusú felhasználói magatartás mellett. Ennek az 5G technológiának az eredményre egyébként az, hogy az önvezető autók kommunikálni tudjanak egymással. Enélkül a fejlesztés nélkül a tesztautókat sem lehetne kipróbálni.

dr. Handó Tünde

Tudnak a műholdról minket blokkolni, akinek olyan kocsija van, hogy digitális vezérlésű.

dr. Pongrácz Zsolt

Természetesen sok minden megoldható, de ez a megoldás technológiai szint kell, olyan tudás kell, amivel kevesen rendelkeznek.

dr. Handó Tünde

A digitalizáció tulajdonképpen két fronton érint minket. Ebből, amit elmondott azt veszem le, hogy az egyik az magában az ítélkező munkában az ügyekben ami éppen ilyen alapú bűncselekménnyel, ilyen alapú bizonyítékokkal találkozunk, s azt tudnunk kell érteni, értelmezni. Ezért is indítottuk el az ügyészégi jó példát alapul véve ezt a kiberbűnözési szakértői hálózatot. Ez még kialakítás alatt van, de fontos, hogy erre legyenek felkészült kollégák. Külön képzések, segédletek, irodalom, mert ezt kell érteni majd a bíróknak. A másik meg hogy mi az ítélkezésben hogyan használjuk a digitális eszközöket, hiszen töménytelen mennyiségű iratot kapunk a nyomozati szervektől vagy az ügyészségtől. Mennyivel egyszerűbb lenne, ha azt ugyanúgy tudnánk kereső felületen kereső programmal nézegetni, hogy melyik bizonyíték, milyen tanú vallomása hol szerepel, hol hivatkoznak a nevére, mint ahogy beírjuk a Google-ba a különféle szófordulatokat vagy szavakat, neveket, és kiadja a találatot. Mennyire jó volna, ha így volna felvéve az iratanyagunk és ebből lehetne jegyzetelni. Ezt próbáljuk most kifejleszteni.

dr. Pongrácz Zsolt

A jelenlegi cél, hogy az ún. tükör-iratok kerüljenek előállításra, ezek a digitális formájával megegyezők. Azt gondolom, hogy előbb utóbb el kell jutni odáig, hogy a kinyomtatott forma egyfajta tartalomjegyzék legyen, magát a digitális dokumentumot monitorról ellenőrizhetem, megnézhetem, de nem kellene mindent papír alapon létrehozni.

dr. Handó Tünde

Sokat kell még addig dolgozni pláne a büntető ügyszakban, ott még nehezebb, mint a polgáriiban hiszen az ügyfeleknek a fele az nem biztos, hogy hozzá tud jutni a digitális anyaghoz.

dr. Pongrácz Zsolt

Nem állítanám, hogy lépéselőnyben lennének.

dr. Handó Tünde

Érdekes, hogy most három pályamű van és nagyon sok olyan elem van akár a helyzet megállapítást illetően, akár pedig a jövőbeli teendőket illetően, amiben nagy a hasonlóság és helyi specialitásnak tekinthetők.

dr. Pongrácz Zsolt

Azért, mert mindegyik pályamű az aktuális jogalkalmazási gyakorlatból indult ki.

dr. Handó Tünde

Én ezt egy pozitív dolognak gondolom, hogy a közgondolkodásukban nagyon pozitív fejleménynek gondolom, hogy egy irányba gondolkodnak. Ezt egy nagy erőnek tekintem.

dr. Pongrácz Zsolt

Mi jó szakmai kapcsolatban vagyunk egymással. A pályaművem mellékletében szereplő képzési programokon a kollégák, mint előadók szerepelnek is.

dr. Handó Tünde

Felveti a pályamű azt a dilemmát, hogy igazgatás vagy ítélkezés. Ez egy szakmai vezetőnek is egy kihívás, hogy hol vannak a határok. Lehet-e csak kitűnően ítélkezni úgy, hogy nincs mögötte vagy mellette támogatás, vagy hiányzik adott esetben a kontroll is. Ez egy nagyon nehéz kérdés. Most kettős szerepben van egy kollégiumvezető. Ön mit tanult, vagy volt egy saját én fejlődése?

dr. Pongrácz Zsolt

Aki legutóbb e tárgyban publikált az dr. Ficsor Gabriella tanácselnök asszony, aki konkrétan azt mondja, hogy a kollégiumvezető csak ítélkezzen, az elnök meg ne ítélkezzék. A kérdés ilyen formájú felvetése kiélezett és egyfajta szembeállítást eredményez.

dr. Handó Tünde

150 éve beszélnek erről, nem új a sztori. Külföldön ugyan úgy egy sláger téma.

dr. Pongrácz Zsolt

Én azt gondolom, hogy az egyik a másik nélkül nem megy. Érték a mérték. Ehhez képest a mai igazgatási szabályok korlátozott számú ítélkezést engednek az igazgatásban dolgozó bírák számára. Ez elég reális alapon nyugszik. Az ítélkezés nélkül pedig a szakmai munkát nem lehet csinálni. De a szakmai igazgatás is igényel belső ismereteket, ami nélkül meg megint nem lehet értő módon művelni azt. Ha az ember meg tudja találni az egyensúlyt abból jól jöhet ki mindkét rész, a szakma feladat ellátása és az igazgatási feladatok ellátása is.

dr. Handó Tünde

Nehéz eltalálni, mert ahhoz, hogy a bírók bizalmát elnyerjük ahhoz muszáj, hogy az ítélkezésben is tudjuk mutatni, hogy méltók vagyunk a vezetésre. És ez még akár egy elnökre is vonatkozik, hogy választ-e magának olyan típusú ügyeket, vagy van-e olyan szakterület, amiben elismerik, hogy ő naprakész az ismeretanyagot illetően, nem?

dr. Pongrácz Zsolt

Ez az egyik oldala az igazságnak, a másik pedig az, hogy igazgatási területen azért olyan vizsgálatokba is belekényszerül az ember, ami nem túl szimpatikus a kollégák közt.

dr. Handó Tünde

Írta is, hogy mit lehetne megszüntetni. Ez a hatályon kívül helyezés ez még tényleg létezik, erről jelentést írnak? Én már 2 éve nem láttam ilyet.

dr. Pongrácz Zsolt

A kollégák rendületlenül készítik.

dr. Handó Tünde

És elküldik valahova?

dr. Pongrácz Zsolt

Nekem kellett évente összegezni.

dr. Handó Tünde

Ezt annak idején azért készítettük el, mert túl sok volt országosan a joggyakorlat elemző csoport is volt hatályon kívül helyezés, másrészt meg még a Be. szövegezése folyt, és ahhoz kellett anyagot gyűjteni. Tulajdonképpen mintavétel volt. Nyilván a Be. munkacsoport csak általánosítva használta fel, én abban a hiszemben voltam, többször üzentem, hogy felül kellene vizsgálni, de most köszönöm, hogy beírta, mert úgy látszik, hogy vagy elfelejtettem valamit, vagy mások felejtettek el valamit.

dr. Pongrácz Zsolt

Ha csak a saját adataimat látom, akkor azt tudom mondani, hogy 4% fölötti hatályon kívül helyezési gyakorlat 1-2% közötti mértékre ment vissza. Ez mindenképpen egyfajta gyakorlatot stimuláló dolog volt. Én azt gondolom, hogy ennek is köze van ehhez, akár csak az elévülés vizsgálatának.

dr. Handó Tünde

Ott hihetetlen eredmények vannak, a valamikori nem tudom hány bírói hiba az elmúlt 4 év alatt 1-2 darabra csökkent országosan. Ez egy komoly teljesítmény.

dr. Pongrácz Zsolt

Egy utóellenőrzésnek egy pozitív példáját tudom hozni. Nem túl régen volt egy körkérdés arra, hogy gondolkodjunk róla, hogy mit lehet esetleg elvenni vagy hozzátenni ehhez a kérdőívhez. Engem akkor két dolog foglalkoztatott, az egyik az, hogy de az le is írtam, ezt most itt nem részletezném. Ez két dolog miatt volt jó. Egyrészt az eredménye jó volt,

másrészt az utóellenőrzés, ami gyakorlatilag zajlott abban az ügyben az elszenvedőknek a véleményét is megkérte ehhez.

dr. Handó Tünde

Az nagyon fontos ezeknél, hogy legyen egyáltalán a vizsgálat maga is rendszeresen felülvizsgálva, hogy kell-e még vagy ilyen formában kell-e az adott vizsgálat. Másrészt, meg hogy lehetőleg ne a bírót terheljük ezzel, hanem informatikai alapon, vagy az irodavezető gyűjtögessen. A bíróról ezt valahogyan szedjük le, ezt a munkaterhet.

dr. Pongrácz Zsolt

Volt egy másik apropó, azért is örülök, hogy megkérdezte, mert régóta bennem volt problémaként, hogy ott nem csak az ügyet kellett megjelölni, hanem a bírót is névvel kellett megjelölni. Az volt a probléma, hogy ezek az ügyek többszörösen átszignált ügyek voltak, aki ott a végén meg lett jelölve, annak már nem sok köze volt az elejéhez.

dr. Handó Tünde

De ezt lehet, hogy nem magunk miatt kértük, hanem a kollégiumvezetőnek, hogy lássa. Azért a kollégiumvezető is hasznosít. Ilyet nem is láttam soha szerencsére. Ez fontos volt nekem, mint elnöknek is hogy minden másodfokú határozatot én mind elolvastam, ami visszajött. Köszönöm szépen ezt a részét a pályaműnek, fogom hasznosítani mindenképp. Van-e még valami, amit szeretne kiemelni a pályaműből?

dr. Pongrácz Zsolt

Csak jelzésszerűen, mert sikerült igazgatási eszközökkel viszonylag jó helyzetbe hozni a másodfokú tanácsokat annak ellenére, hogy nálunk kimagasló a fellebbezési aktivitása az ügyészségnek. Ez a vonal bizonytalán továbbgondolásra szorul, ugyanis további tanács vagy fél tanács felállításával lehet elérni azt, hogy az egy tanács előtti ügyek száma tovább csökkenjen. Csupán jeleztem, hogy az ítélezési szünet előtti kedvező statisztikai helyzet az ítélezési szünet után megromlott. Ez nyilván további figyelmet igényel.

dr. Handó Tünde

Még 1-2 hónapos hiányzás is nagy visszaesést okozhat ilyen kevés tanácsnál. Nagyon érdekes a pályaműnek a melléklete, amibe több évre visszamenőleg is mutat be adatokat, hogy hogyan változtak, nőttek vagy emelkedtek az ügyek. Milyen izgalmas lenne

utánajárni, hogy mi változott a jogszabályban adott esetben, ami ezt a növekedést nagy csökkenést okozza volt-e valami a munkaszervezésben, a létszám. Milyen tényezők befolyásolják. Nagyon magas az éven túli ügyek aránya.

dr. Pongrácz Zsolt

Itt is az ördög a részletekben van. A legkorábbi statisztikai adatot 1992-ből találtam, a korábbi adatokat nem, a későbbiek pedig nem folyamatosak, de valamilyen tendenciaszerű változás így is kiolvasható. Természetesen a joganyag, az ügyek összetétele eltérő volt. Az ügyészi aktivitás is másképpen alakult. Ezek mind olyan tényezők, amik egyrészt eljárásjogilag, másrészt pedig vélhetően egy kontrolláltabb fellebbezési gyakorlat eredményét tükrözik.

dr. Handó Tünde

Vagy egy AB döntés.

dr. Pongrácz Zsolt

Sok minden változott, mint ahogy most is fog, érdekes lesz az új Be-vel kapcsolatban.

dr. Handó Tünde

Mit remél az új Be-től, vagy mit lát, ami az időszerűséget, hogy a bíróság iránti bizalmat illeti?

dr. Pongrácz Zsolt

A kettő összefügg. Nemcsak a sértettnek jó kártérítés vagy az erkölcsi jóvátétel, vagy az, hogy mielőbb bírósági döntésig jut el az ügye, hanem a vádlottnak sem mindegy, hogy meddig áll büntetőeljárás hatálya alatt. E tekintetben a várakozásom pozitív.

A másik, amire szakmai vezetőként óvatosan figyelek az, hogy az ügyek befejezése lehetőség szerint ne eredményezzen perújítási okot. Ugyanis ebben az eljárási rendben az úgynevezett nagy ügyek felszabdalásával rész egységenként születik döntés. Az egymást követően születő határozatokban pedig a tényállások elkezdenek deformálódni. Jó volna, hogyha az előkészítő eljárás elején született döntés tényállása kompatibilis lenne a tárgyalás végén született ügydöntő határozattal. Ez óvatosságra int és figyelemfelhívó. A másik szól a társadalmi elvárásokról.

dr. Handó Tünde

Még lenne egy, ami csak utalás szinten van a pályaműben, de érdekelne, hogy a bírók védelmével kapcsolatban, a bírók elleni támadással kapcsolatban mi a véleménye?

dr. Pongrácz Zsolt

Ez több rétegű dolog, kicsit mindig vissza kell menjek a kályhához.

dr. Handó Tünde

Most a szabálysértési ügyekben az ügyvédek, bírók személyét támadó, fenyegető fellépése eléggé meglepett. Az nem, hogy jogértelmezési vita van az ügy tartalmát illetően. Természetesen mindenkinek lehet egy jogértelmezése. Ha olvasta a felhívásokat, most a hajléktalan szabálysértéssel kapcsolatban, olyan közleményeket jelentettek meg egyes ügyvédek, amelyekben szinte fenyegetik a bírókat. Az, hogy a tárgyaló teremben elmondják a véleményüket értelemszerűen. Mindenki azon dolgozik, polgári, büntető ügyre egyaránt vonatkozik, hogy az ügyfelek ott azon vannak, hogy „befolyásolják” a bíró döntését, hiszen azért vannak a felek jelen. De amikor a tárgyalóterem kívül teszik, az aggályos.

dr. Pongrácz Zsolt

Valóban kiolvasható ilyen. Én másik szakmai megközelítést ismerek, ami a legutóbbi eljárást megszüntető határozathoz kapcsolódik, ami Szegeden, vagy talán Debrecenben született és ahhoz kapcsolódik, hogy az eljáró hatóság nem tudta kellően dokumentálni az eljárás lefolytatásához szükséges három figyelmeztetést. Úgy tűnik, hogy egy elszigetelt előzte meg a bírósági döntést.

dr. Handó Tünde

Most ebbe nem is szeretném, ha belemennénk tartalmilag, hogy milyen döntést hoztak. Nem az ügynek a lényege az érdekes, hisz azt majd a bíró eldönti, vagy az AB eldönti vagy a jogalkotó újraírja, hanem azt amikor arról van szó, hogy a bírói függetlenség, akkor az nagyon fontos, hogy a bíró ne legyen fenyegetve. Ne álljanak bent a tüntetők a tárgyalóteremben, ne vágják hozzá a széket, ha valamilyen döntést hoz, vagy nem hoz, akkor se előtte se utána ne tegyék egyéni céltáblává. Különösen ebből az egész történetből engem ez zavart meg, hogy miközben van, hogy felszólal az ügyvédi kamara elnöke a bírók védelme érdekében, akkor hogyan lehetséges, hogy egyes ügyvédek meg

szinte bírókat fenyegetnek vagy presszionálnak így. De mondhatnám a devizahitelesek is csak azt Ön büntetősként kevésbé látja, hogy ott mire ragadtatják magukat a különféle Facebook és stb. oldalakon a bírókkal szemben még ügyvédek is.

dr. Pongrácz Zsolt

Megértem Önt Elnök Asszony. Mi úgy tudunk védekezni, hogy a bíróság rendjének fenntartását olyan módon szervezzük meg, hogy ilyen támadás ne érje a kollégákat. A másik módszer a kommunikáció, amit egyébként a sajtócsoporthok jól végeznek, de alapvetően ezeket a sajátos kritikai megfogalmazásokat nem lehet kiiktatni. Az államilag szervezett társadalomba az érdek összeütközések a bíróságokon is lecsapódnak.

dr. Handó Tünde

Tehát nem lehet tenni semmit sem. Például amikor parlamenti képviselő részéről hangzik el valami, egy bizonyos valamivel vádoltak minket, akkor felszólaltak a másik oldalról. Ha meg az ügyvédek egy csoportja fenyegeti a bírókat, akkor meg végképp nem szólal meg senki. Hol vannak akkor a határok? Mit lehet eltűrni, mit nem lehet eltűrni, kinek mit kell tennie? Kell-e valamit, vagy akkor ne csináljuk soha semmit? Mi lehet a mérce, amikor már szólunk, és ki szóljon?

Dr. Handó Tünde a meghallgatást befejezettnek nyilvánítja.

Jegyzőkönyv lezárva 15 óra 40 perckor.

Kmf.

dr. Handó Tünde,
az OBH elnöke

dr. Pongrácz Zsolt,
pályázó

Solárné Répási Andrea,
jegyzőkönyvvezető